

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิเคราะห์บทร้อยกรอง ทำนองเรื่องสุจริต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท31101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านดี ทวีปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้สอน : นายสมเกียรติ รองประโคน

1. สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรอง เป็นการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนรอบรู้ ทันทต่อเหตุการณ์และสามารถอ่านสารต่างๆ ได้อย่างแตกฉาน ถูกต้องตามอักขรวิธี เกิดความซาบซึ้งใจในเนื้อหา เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์ ทำให้เกิดความเข้าใจ การอ่านบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสุจริต จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ไปพร้อมๆ กับความเพลิดเพลินใจ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/2 ตีความ แปลความและขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล

ม.4-6/6 ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่างๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ม.4-6/7 อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

ม.4-6/1 เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน

ม.4-6/8 มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ
ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่างๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วย
ภาษาถูกต้องเหมาะสม

ม.4-6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- 3.1 เข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (K)
- 3.2 วิเคราะห์ วิจักษ์ สัจเคราะห์เรื่องี่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (P)
- 3.3 ประเมินค่าเรื่องี่อ่านสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต (P)
- 3.4 พูดแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องี่อ่านและเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล (P)
- 3.5 เขียนแผนที่ความคิด สรุปความรู้ที่ได้อย่างถูกต้อง (P)
- 3.6 มีเจตคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริต (A)

4. กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ประสานปัญญา 3 ข้อ โรงเรียนสุจริต)

นักเรียนเข้ามาในห้องเรียนสุจริต ร่วมกันประกาศปัญญาห้องเรียนสุจริตก่อนเรียน

ปัญญาห้องเรียนสุจริต

เพื่อประโยชน์แห่งการเรียนรู้ หล่อหลอมความสุจริตให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง ข้าพเจ้าขอประกาศว่า

ข้อ 1 เราจะทำกิจกรรมด้วยการร่วมกันคิด

ข้อ 2 เราจะทำกิจกรรมด้วยความมีวินัย

ข้อ 3 เราจะทำกิจกรรมบนพื้นฐานของความพอเพียง ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างรู้คุณค่า

ข้อ 4 เราจะทำกิจกรรมด้วยความร่วมมือกัน

ข้อ 5 เราจะทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในกฎกติกาที่วางไว้

เพราะเราเป็นเยาวชนคนดีของแผ่นดิน สุจริตธรรมนำใจ ชัยโย

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 15 นาที

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 ขับขานประสานร้อง ท่วงทำนองเพลงสุจริต โดยให้นักเรียนร้อง

เพลงชีวิตที่พอเพียง พร้อมทำท่าประกอบจังหวะ

ครูถามคำถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดวิเคราะห์จากเนื้อเพลงว่า “จากเพลงชีวิตที่พอเพียงที่ร้องข้างต้น นักเรียนคิดว่าความพอเพียงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร”

แนวคำตอบของนักเรียน “ทำให้ชีวิตไม่ลำบากในภายหน้า และทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า”

ขั้นทบทวน เมื่อนักเรียนเข้าความพอเพียงจากเนื้อเพลง ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม แยกกลุ่มสำนวนไทย เพื่อทบทวนความรู้เดิมจากการเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะชุดที่ 3 วิเคราะห์นิทาน คุณลักษณะ 5 ประการ โรงเรียนสุจริต ให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้เรื่องคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมปลูกฝังชีวิต วิถีสุจริตชน โดยแจกใบความรู้เรื่อง ต้นกล้าความรู้ เรียนรู้วิถีสุจริต ตอนที่ 4 ตามรอยพ่อ รู้พอเพียง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ด้วยตนเอง แล้วทำกิจกรรมที่ 4 จับประเด็นสุจริต ผูกคิดเชื่อมโยง โดยให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในใบความรู้ นำเสนอเป็นแผนผังใยแมงมุม (WEB DIAGRAM)

ขั้นฝึกทักษะ เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 จับประเด็นสุจริต วิจัยวรรณกรรม โดยยกบทหรือยกเรื่อง เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส เมื่อชาติชาติพลา้งงาน ให้นักเรียนอ่านบทหรือยกเรื่อง 3 นาที แล้วจับใจความสำคัญ ตอบคำถามในกิจกรรม หลังจากนั้นให้นักเรียนนำประเด็นใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านบทหรือยกเรื่อง มาทำกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทหรือยกเรื่องข้างต้น ว่าเป็นปัญหาที่มีสาเหตุจากอะไร ผลที่เกิดขึ้นคืออะไร และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขอย่างไร ถ้านำไปปฏิบัติในชีวิตจริง จะเกิดผลอย่างไร และถ้าไม่ปฏิบัติจะเกิดผลอย่างไร ระดมความคิดเห็นใช้เวลา 15 นาที จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 7 ตกผลึกความคิด ลิขิตสุจริตอย่างสร้างสรรค์ เป็นการทดสอบความเข้าใจว่านักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดจากการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับสำนวนไทย

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำความรู้จากกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยทำเป็นกลุ่ม มาสรุป และนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 3 นาที

ขั้นสร้างเจตคติ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 9 ทักทายตัวอย่าง สร้างเจตคติ โดยวิเคราะห์ข่าว แนวโน้มเด็กไทย ริเป็นมาเฟีย รีดไถ เสพ-ค้ายา

ขั้นนำไปใช้ ครูแบ่งกลุ่มเป็น 7 กลุ่ม โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 9 ประยุกต์ใช้ในชีวี สร้างวิถีสุจริตธรรมสู่ชุมชน โดยให้นักเรียนศึกษาอาชีพสุจริตในชุมชนด้านหัตถกรรมแล้วนำเสนอกระบวนการผลิต โดยใช้แผนที่ความคิด (mind mapping)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ จากการเรียนรู้หลักสุจริตธรรม จำนวน 10 ข้อ แล้วเฉลยคำตอบ แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบ

5. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

5.1 ปฏิญญาห้องเรียนสุจริต

5.2 เพลงสุจริตธรรมนำใจ

5.3 ชุดแบบฝึกพัฒนาการอ่านคิด วินิจสุจริตธรรม เล่มที่ 4 วิเคราะห์บทร้อยกรอง ทำนองเรื่องสุจริต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัด

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานกลุ่ม

6.1.2 การตรวจผลงาน ได้แก่ แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.2 เครื่องมือวัด

6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

6.2.2 แบบตรวจผลงาน แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ระดับ 3 คะแนน 13 - 15 (ดี)

ระดับ 2 คะแนน 10 - 12 (พอใช้)

ระดับ 1 คะแนน 1 - 9 (ปรับปรุง)

6.3.2 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบตรวจผลงานของนักเรียนใช้เกณฑ์ตัดสิน

คุณภาพเป็นค่าร้อยละ พิจารณาการผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

(นายจรรยา บุญเลิศ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

(นายจักรพันธ์ พิรักษา)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/การอนุมัติสั่งการ

ลงชื่อ

(นายสมเกียรติ วัฒนากรประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร